

POSTĘPOWANIE podatkowe

810 wyjaśnień
i interpretacji

- ▶ czynności sprawdzające
- ▶ kontrola podatkowa
- ▶ postępowanie podatkowe
- ▶ postępowanie sądowe
w sprawach podatkowych

redakcja naukowa

Dariusz Zalewski, Andrzej Melezini

Dariusz Zalewski, Andrzej Melezini

Sylwester Golec, Aleksander Kaźmierski

a Wolters Kluwer business

POSTĘPOWANIE podatkowe

810

wyjaśnień
i interpretacji

- ▶ czynności sprawdzające
- ▶ kontrola podatkowa
- ▶ postępowanie podatkowe
- ▶ postępowanie sądowe
w sprawach podatkowych

redakcja naukowa

Dariusz Zalewski, Andrzej Melezini

Dariusz Zalewski, Andrzej Melezini

Sylwester Golec, Aleksander Kaźmierski

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2013

Stan prawny na 1 września 2013 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Ewa Fonkowicz

Opracowanie redakcyjne
Anna Łubińska-Bujak

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych
Piotr Bogusławski

Poszczególne rozdziały napisali:

Rozdział 1 – A. Kaźmierski, D. Zalewski

Rozdział 2 – A. Melezini, D. Zalewski,

Rozdział 3 – A. Melezini, D. Zalewski,

Rozdział 4 – A. Kaźmierski, A. Melezini, D. Zalewski

Rozdział 5 – S. Golec

.....
: Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących :
: im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej :
: w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. :
: A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty. :
:

 prawolubni
.....

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI
.....

© Copyright by Wolters Kluwer Polska SA, 2013

ISBN: 978-83-264-4368-8

Wydane przez:
Wolters Kluwer Polska SA

Redakcja Książek
01-231 Warszawa, ul. Płocka 5a
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW.....	29
--------------------	----

Rozdział 1

Czynności sprawdzające.....	33
-----------------------------	----

A. Podejmowanie czynności sprawdzających przez organy I instancji..... 33

1. Jaki charakter i cel mają czynności sprawdzające?	33
2. Fakultatywny charakter czynności sprawdzających.....	34
3. Na czym polegają ograniczenia odnoszące się do zakresu czynności sprawdzających?	35
4. Czy naruszenie przepisów o czynnościach sprawdzających może prowadzić do stwierdzenia nieważności decyzji podatkowej?	36
5. Czynności sprawdzające a postępowanie podatkowe i kontrola podatkowa.....	36
6. Możliwość jednoczesnego prowadzenia wobec podatnika czynności sprawdzających oraz innej procedury podatkowej – wyjątkiem od zasady	37
7. Konsekwencje przeprowadzenia czynności sprawdzających.....	38
8. Czy w trakcie prowadzonych już czynności sprawdzających organ podatkowy może rozpocząć wobec tego samego podatnika formalną weryfikację deklaracji za inne (kolejne) lata podatkowe?	38
9. Kiedy małżonkowie mogą występować w toku czynności sprawdzających jako jedna strona postępowania, a kiedy małżonek ma prawo podejmować określone czynności w imieniu drugiego małżonka?.....	39
10. Czy czynności sprawdzające mogą odnosić się do deklaracji podatkowych dotyczących zobowiązań podatkowych, które powstają na podstawie decyzji organu podatkowego?	40
11. Czy zachowanie podatników w toku czynności sprawdzających zagrożone jest karą porządkową?	41

B. Korekta deklaracji podatkowej przez organ podatkowy/podatnika..... 42

12. Jakiego rodzaju błędy, omyłki i braki w zakresie niezachowania wymogów dotyczących deklaracji mogą być przedmiotem korekty w toku czynności sprawdzających?.....	42
13. Kiedy organ podatkowy może samodzielnie dokonać korekty deklaracji podatkowej i co podatnik może wówczas uczynić?	43
14. W jaki sposób podatnik sam koryguje deklarację po wezwaniu go do tego przez organ podatkowy i jakie skutki prawne to wywołuje?.....	44
15. Jaki jest termin do złożenia korekty deklaracji przez wezwanego do takiego postępowania na podstawie art. 274 § 1 pkt 2 o.p.?	44

16. Żądanie organu podatkowego udzielenia przez podatnika wyjaśnień dotyczących poprawności deklaracji podatkowej	45
17. Jakie prawa ma osoba, wobec której podjęto czynności sprawdzające?	46
C. Niektóre pozostałe uprawnienia przysługujące organowi podatkowemu w toku czynności sprawdzających	47
18. Przesłanki i przebieg oględzin lokalu mieszkalnego podatnika	47
19. Czy przepisy ordynacji podatkowej stanowią samoistną podstawę prawną do przedłużenia terminu zwrotu podatku?	48
20. Czy w celu przedłużenia terminu zwrotu podatku organ podatkowy jest zobowiązany dowieść, że ma podstawy, aby zakładać bezzasadność tego zwrotu?	49
21. Uprawnienia podatnika w przypadku kolejnego przedłużenia przez organ podatkowy terminu zwrotu podatku	49
D. Uprawnienia organów w trakcie „kontroli krzyżowej”	50
22. Jaki jest zakres kontroli krzyżowej u kontrahentów podatnika?	50
23. Jakich dokumentów może żądać organ podatkowy do przedłożenia w trakcie czynności sprawdzających?	51
24. Porównanie uprawnień organów podatkowych i organów kontroli skarbowej w kontroli krzyżowej	51
25. Limity czasu trwania kontroli krzyżowej	53
26. Skutki naruszenia zasad prowadzenia kontroli krzyżowej	53
27. Składanie oświadczeń do protokołu	55
28. Zawieszenie prawa do kontroli krzyżowej	56
29. Odmowa okazania dokumentów	56
30. Szczegółowy zakres czynności sprawdzających dokonywanych przez organy kontroli skarbowej	57
31. Jakie przepisy mają zastosowanie do czynności sprawdzających w sprawach nieuregulowanych w dziale V o.p.?	58
32. Wezwanie do okazania dowodów	59
33. Żądanie kserokopii dokumentów od podatnika	60
34. Zawieszenie możliwości skorygowania deklaracji	60
35. Wykorzystanie dowodów zebranych podczas kontroli krzyżowej	61
36. Żądanie przedłożenia dokumentów nie jest równoznaczne z przeprowadzeniem kontroli podatkowej	62
37. Dowód z kontroli krzyżowej zamiast postępowania dowodowego u kontrolowanego podatnika	63
38. Rozszerzenie zakresu kontroli krzyżowej	64
39. Wyjaśnienia w trakcie czynności sprawdzających	64
40. Żądanie okazania dokumentów innych niż faktura VAT	65

Rozdział 2

Kontrola podatkowa

A. Zasady ogólne prowadzenia kontroli podatkowej

41. Funkcja zasad ogólnych.....	67
---------------------------------	----

42. Zasada legalizmu w kontroli podatkowej.....	68
43. Zasada zaufania	68
44. Zasada informowania i wyjaśniania	69
45. Zasada prawdy obiektywnej	69
46. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu.....	71
47. Zasada przekonywania	72
48. Zasada wnikliwości i szybkości	73
49. Zasada pisemności.....	74
50. Zasada jawności.....	74
B. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli.....	75
51. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli	75
52. Elementy zawiadomienia.....	76
53. Przesłanki wyłączające obowiązek zawiadomienia podatnika.....	77
54. Przesłanki wyłączenia związane z przedmiotem kontroli	77
55. Kontrola zasadności zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego	78
56. Kontrola wszczęta na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze	78
57. Kontrola opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych	80
58. Kontrola niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej	81
59. Kontrola w przypadku uzyskania informacji o tzw. praniu brudnych pieniędzy	81
60. Kontrola na legitymację.....	82
61. Kontrola kas fiskalnych	83
62. Rozszerzenie zakresu kontroli na inne okresy rozliczeniowe	83
63. Przesłanki niezawiadamiania o kontroli związane z podmiotem kontroli.....	84
64. Prawomocne skazanie lub popełnienie wykroczenia polegające na utrudnianiu kontroli	85
65. Zobowiązanie w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	85
66. Bezskuteczność lub utrudnienie doręczenia	86
67. Negatywne skutki zawiadomienia o planowanej kontroli	86
68. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia postępowania kontrolnego przez organy kontroli skarbowej	88
69. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia postępowania do dnia 29 lipca 2010 r.	88
70. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia postępowania od dnia 30 lipca 2010 r.	89
C. Wszczęcie kontroli podatkowej.....	89
71. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej	89
72. Treść i zakres upoważnienia do wszczęcia kontroli podatkowej	91
73. Zakres przedmiotowy kontroli podatkowej.....	92
74. Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego	94
75. Doręczenie upoważnienia do wszczęcia kontroli podatkowej	95
76. Tryby wszczęcia kontroli podatkowej.....	96
77. Ponowne wszczęcie kontroli podatkowej.....	96
78. Kontrola podatkowa a czynności sprawdzające	97
79. Kontrola podatkowa a kontrola skarbowa	97
80. Czynności dowodowe w postępowaniu kontrolnym i kontroli podatkowej.....	99
D. Doręczenia w kontroli podatkowej.....	100
81. Doręczenia jako czynność materialno-techniczna.....	100

82. Skuteczność doręczania pism	101
83. Uprawnieni do doręczania pism	102
84. Zasada doręczania pism stronie kontroli podatkowej i wyjątki od tej zasady.....	102
85. Zawiadomienie o zmianie adresu	105
86. Doręczanie pism poza granice kraju.....	105
87. Pisma pochodzące od obcej władzy	106
88. Wyznaczenie miejsca doręczania pism osobom prawnym.....	106
89. Odbiorca pisma w podmiocie gospodarczym.....	107
90. Zagadnienia praktyczne wynikające z doręczania pism podmiotom gospodarczym	107
91. Pisma skierowane do osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej	109
92. Miejsce doręczania pism osobom fizycznym	110
93. Doręczenie zastępcze w przypadku osób fizycznych	111
94. Kierowanie pism do osób fizycznych nieznanymi z miejsca pobytu.....	112
95. Obowiązki odbiorcy pisma.....	112
E. Terminy w kontroli podatkowej	113
96. Terminy – ich rodzaje i znaczenie	113
97. Obliczanie terminów.....	116
98. Odraczenie i przywracanie terminów	118
99. Przywracanie terminów w orzecznictwie sądów administracyjnych	120
100. Okoliczności nieuzasadniające przywrócenia terminu w orzecznictwie	121
101. Charakter terminu do złożenia zastrzeżeń do protokołu kontroli podatkowej.....	123
102. Skracanie terminów.....	124
103. Wyznaczanie nowych terminów	124
104. Wydłużanie terminów	124
105. Dotrzymanie terminu a sposoby doręczania pism i dokumentów	125
106. Skutki niedotrzymania terminów przez kontrolowanego	126
107. Skutki uchybienia terminom przez organ	127
F. Tajemnica skarbowa w kontroli podatkowej	128
108. Zakres pojęciowy tajemnicy skarbowej.....	128
109. Udzielanie informacji zbiorczych o podatnikach.....	129
110. Akta kontroli podatkowej i postępowania podatkowego a informacja publiczna	129
111. Wykorzystanie informacji podatników niezwiązanych z kontrolą podatkową.....	130
112. Zobowiązani do zachowania tajemnicy skarbowej.....	130
113. Nadawanie klauzuli „tajemnica skarbowa”	131
114. Specyfika rozwiązań dotyczących tajemnicy skarbowej w ustawie o kontroli skarbowej.....	132
115. Wyłączenie spod tajemnicy skarbowej w przypadku kontroli skarbowej	133
116. Zgoda na ujawnienie tajemnicy skarbowej.....	134
117. Zakres podmiotowy stosowania tajemnicy skarbowej przez kontrolę skarbową	134
118. Specyfika dostępu do tajemnicy skarbowej w ustawie o kontroli skarbowej.....	135
119. Zwolnienie z tajemnicy skarbowej.....	137
120. Pozyskiwanie przez organy ścigania dowodów objętych tajemnicą skarbową	138
121. Tajemnica skarbowa w aspekcie ograniczenia prawa wglądu do akt sprawy i ochrony interesu publicznego osób trzecich.....	139

G. Czas trwania kontroli	140
122. Ramy czasowe trwania kontroli podatkowej	140
123. Zawiadomienie o niezakończeniu kontroli podatkowej w terminie a moc dowodowa zebranych dokumentów	140
124. Wielokrotne przedłużanie czasu trwania kontroli podatkowej	141
125. Czas trwania kontroli podatkowej a czas trwania postępowania podatkowego	141
126. Wpływ zasady szybkości i prostoty na czas trwania procedur kontrolnych	142
127. Wyjątki od terminów przewidzianych na załatwienie sprawy	142
128. Nieprzeprowadzenie procedur kontrolnych we właściwym terminie	144
129. Środki dyscyplinujące organ podatkowy	145
130. Uprawnienie do ponaglenia organu podatkowego	145
131. Definicja bezczynności organu podatkowego	146
132. Złożenie skargi na bezczynność organu podatkowego	146
133. Bezczynność samorządowego kolegium odwoławczego	147
134. Odpowiedzialność odszkodowawcza	147
135. Odpowiedzialność pracownika organu podatkowego	147
H. Reprezentacja kontrolowanego	148
136. Czy kontrolowany musi osobiście brać udział w kontroli podatkowej?	148
137. Kto może być upoważniony do reprezentowania kontrolowanego i jakie przepisy ordynacji podatkowej mają do niego zastosowanie?	149
138. Forma ustanowienia osoby upoważnionej do reprezentowania	150
139. Pozycja prawna osoby reprezentującej kontrolowanego	152
140. Status reprezentanta w orzecznictwie sądów administracyjnych	153
141. Pełnomocnik kontrolowanego	155
142. Zakres pełnomocnictwa w orzecznictwie sądów administracyjnych	156
143. Obowiązek działania za osobę trzecią	158
144. Fałszywy pełnomocnik	158
145. Rzekomy pełnomocnik	160
146. Skuteczność pełnomocnictwa	160
147. Pełnomocnictwo dorozumiane	161
148. Pełnomocnik osoby prawnej i spółki	161
149. Zawiadomienie organu o udzielonym pełnomocnictwie	162
150. Ustanowienie pełnomocnika przed wszczęciem kontroli	163
151. Legitymacja pełnomocnika	164
152. Urzędowe poświadczenie pełnomocnictwa	164
153. Opłata skarbową od dokumentu	166
154. Pełnomocnictwo udzielone do protokołu	166
155. Obowiązek dołączenia pełnomocnictwa do akt	166
156. Akta w rozumieniu art. 137 § 3 o.p.	167
157. Obowiązek dołączania pełnomocnictwa do akt w orzecznictwie sądów administracyjnych (najnowsze orzecznictwo w zakresie wykładni art. 137 § 3 o.p.)	168
158. Nieuzasadniony obowiązek dołączania pełnomocnictwa po zmianie procedury kontrolnej	170
159. Pełnomocnictwo w kontroli a pełnomocnictwo w postępowaniu	171
160. Substytucja w kontroli podatkowej	171
161. Zakres substytucji w zależności od statusu pełnomocnika	172

162. Praktyka organów skarbowych w zakresie dopuszczania substytutu do kontroli podatkowej	173
163. Umocowanie pełnomocnika po ustanowieniu substytutu	175
164. Doręczanie pism substytutowi	176
165. Skutki naruszenia regulacji dotyczących pełnomocnictwa	176
166. Pominięcie pełnomocnika w kontroli i postępowaniu	177
167. Wielość pełnomocników w kontroli	178
168. Cofnięcie pełnomocnictwa	178
169. Wypowiedzenie pełnomocnictwa w orzecznictwie sądów	179
170. Forma wypowiedzenia pełnomocnictwa	180
171. Prokurent przedsiębiorcy	180
172. Ustanowienie prokurenta	181
173. Przedstawiciel ustawowy	181
174. Kontrolowany nieposiadający pełnej zdolności do czynności prawnych	182
175. Reprezentacja małoletniego kontrolowanego	182
176. Kurator dla osoby nieobecnej	183
177. Obligatoryjność stosowania art. 138 o.p.	184
178. Przedstawiciel do działań doraźnych	184
I. Prawa i obowiązki stron w kontroli podatkowej	185
179. Prawa i obowiązki stron w kontroli podatkowej	185
180. Uprawnienia organów skarbowych	186
181. Sankcje karne skarbowe w kontroli podatkowej	187
182. Kara porządkowa w kontroli podatkowej	188
183. Uprawnienia organów służące sprawnemu zrealizowaniu kontroli podatkowej	188
184. Prawo wstępu do pomieszczeń kontrolowanego	188
185. Prawo wstępu do lokalu mieszkalnego	189
186. Prawo legitymowania	189
187. Prawo do stosownych warunków pracy	190
188. Prawo żądania wskazania osoby upoważnionej	190
189. Żądanie okazania majątku i jego oględzin	190
190. Udostępnianie dokumentów oraz sporządzenie ich kopii i odpisów	191
191. Zbieranie materiałów w zakresie kontroli	191
192. Zabezpieczenie zebranych dowodów	192
193. Żądanie przeprowadzenia spisu z natury	192
194. Żądanie złożenia oświadczenia majątkowego	192
195. Oświadczenia składane przez kontrolowanych	193
196. Tłumaczenie dokumentacji kontrolnej	194
197. Uprawnienia związane z przesłuchaniem i żądaniem wyjaśnień	195
198. Prawo do korzystania z pomocy Policji i innych organów	195
199. Obowiązki organów skarbowych związane z realizacją uprawnień kontrolowanych	196
200. Prawa kontrolowanych	196
201. Prawo czynnego udziału w czynnościach kontrolnych w każdym stadium kontroli	197
202. Prawo do informacji o prawach i obowiązkach	197
203. Prawo do identyfikacji osób dokonujących kontroli	198
204. Prawo do zapoznania się z zakresem i planowanym czasem trwania kontroli	198

205. Prawo do przeglądania akt sprawy w każdym stadium kontroli.....	198
206. Prawo do składania wyjaśnień z własnej inicjatywy i wnoszenia wniosków dowodowych.....	199
207. Prawo do żądania wyłączenia pracownika organu skarbowego przeprowadzającego czynności kontrolne.....	199
208. Prawo do pisemnego prowadzenia czynności kontrolnych	199
209. Prawo do wyznaczenia osoby zastępującej kontrolowanego, tzw. stałego reprezentanta	199
210. Prawo do ustanowienia pełnomocnika.....	200
211. Prawo do korekty deklaracji.....	200
212. Obowiązki przedsiębiorców związane z realizacją uprawnień kontrolujących.....	200
J. Postępowanie dowodowe w kontroli podatkowej.....	201
213. Zakres pojęciowy słowa „dowód”	201
214. Otwarty system środków dowodowych	201
215. Zasada oficjalności i zupełności postępowania dowodowego	202
216. Inicjatywa przeprowadzania dowodów.....	204
217. Zasada swobodnej oceny dowodów.....	205
218. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu dowodowym	206
219. Zawiadomienie strony o przeprowadzeniu dowodu	207
220. Wyznaczenie terminu na przedstawienie dowodu	208
221. Otwarty katalog środków dowodowych.....	208
222. Przesłuchanie w charakterze świadka	209
223. Brak zdolności do występowania w charakterze świadka	210
224. Zasada zakazu odmawiania zeznań w charakterze świadka	211
225. Pouczenie o prawie odmowy zeznań	211
226. Dokumentowanie przesłuchania świadka	212
227. Zgoda strony na przesłuchanie.....	212
228. Wezwanie strony do złożenia wyjaśnień.....	213
229. Powołanie w sprawie biegłego.....	213
230. Wiadomości specjalne.....	214
231. Kto może być biegłym?	214
232. Sposób powołania biegłego.....	215
233. Bezstronność biegłego	216
234. Zasadność przeprowadzania oględzin.....	217
235. Księgi podatkowe.....	218
236. Wąlar szczególnej mocy dowodowej ksiąg podatkowych.....	219
237. Rzetelność ksiąg.....	219
238. Ocena rzetelności ksiąg.....	220
239. Uznanie ksiąg podatkowych za nierzetelne i wadliwe.....	221
240. Udokumentowanie nierzetelności lub wadliwości ksiąg w postępowaniu podatkowym i kontroli podatkowej	222
241. Określenie podstawy opodatkowania w drodze oszacowania	223
242. Udokumentowanie procesu szacowania podstawy opodatkowania.....	223
243. Metoda określenia podstawy opodatkowania	224
244. Odpowiedzialność za nierzetelne prowadzenie ksiąg	225
245. Pozyskiwanie dowodów finansowych przez organy podatkowe	225
246. Zakres informacji pozyskiwanych przez organy podatkowe z instytucji finansowych	226

247. Procedura wezwania kontrolowanego do udzielenia informacji finansowych	226
248. Dokument obcojęzyczny jako dowód w sprawie	227
249. Zobowiązanie do przetłumaczenia dokumentów	228
250. Uprawniony do tłumaczenia dokumentów obcojęzycznych	229
251. Wydruki z sieci informatycznej	231
252. Sposób pozyskania wydruków z sieci teleinformatycznej	231
253. Udokumentowanie poniesionego wydatku w konkretnym zdarzeniu gospodarczym	232
254. Obalenie mocy dowodowej ewidencji gruntów i budynków	233
255. Dowody z innych postępowań	233
256. Ewolucja stanowiska sądów administracyjnych co do możliwości wykorzystania dowodów z innych postępowań	234
257. Praktyka organów podatkowych w kontekście orzecznictwa sądów administracyjnych co do wykorzystywania dowodów z innych postępowań	236
258. Prymat zasady bezpośredniości przeprowadzania dowodów	237
259. Przykłady błędnej praktyki organów podatkowych w wykorzystywaniu dowodów z innych postępowań	239
260. Definicja akt sprawy	240
261. Jawność dostępu do akt sprawy	241
262. Przeglądanie akt sprawy	241
263. Sporządzanie z akt sprawy notatek, odpisów bądź też kopii	242
264. Żądanie uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów	243
265. Postępowanie z aktami sprawy po zakończeniu postępowania podatkowego	243
266. Przesłanki odmowy dostępu strony do akt postępowania	244
267. Postępowanie w przypadku wyłączenia dokumentów z akt sprawy	245
268. Wyłączenie dokumentów w praktyce	247
269. Zakres kontroli sądowej zasadności wyłączenia dokumentów przez organ	248
270. Błędy organów w postępowaniach dotyczących odmowy dostępu do akt	249
271. Zasada proporcjonalności w ograniczeniu dostępu do akt	250
272. Rażące naruszenie prawa w postępowaniu dowodowym	252
273. Metryka sprawy	253
274. Obowiązki związane z prowadzeniem metryki akt	254
275. Praktyka postępowania w sprawach metryk	255
276. Obejście prawa	257
277. Ustalenie treści czynności prawnej	259
278. Skutki podatkowe pozorności czynności prawnej	259
279. Wystąpienie do sądu o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa	261
K. Zakończenie kontroli podatkowej	264
280. Protokół kontroli	264
281. Zastrzeżenia lub wyjaśnienia do protokołu kontroli	265
282. Sprostowanie protokołu kontroli	267
283. Zaskarżanie protokołu kontroli	268
284. Uprawnienie do złożenia korekty deklaracji	270
285. Zawieszenie uprawnienia do złożenia korekty deklaracji	271
286. Odstępstwa od zasady zawieszenia złożenia korekty deklaracji	272
287. Zalety skorzystania z uprawnienia do złożenia korekty deklaracji	273

Rozdział 3

Kontrola podatkowa przedsiębiorców	274
A. Specyfika kontroli podatkowej przedsiębiorców.....	274
288. Podstawy prawne kontroli podatkowej przedsiębiorców.....	274
289. Zasada prymatu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	274
290. Zakres stosowania ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w sprawach podatkowych.....	276
291. Definicja przedsiębiorcy.....	277
292. Działalność wytwórcza w rolnictwie	278
293. Wątpliwości związane ze statusem przedsiębiorcy w kontroli podatkowej	279
294. Działalność agroturystyczna a kontrola podatkowa przedsiębiorców	279
295. Profesjonalny wynajem nieruchomości	280
296. Kluby i stowarzyszenia sportowe.....	280
297. Kasy oszczędnościowo-kredytowe	280
298. Stowarzyszenia.....	281
299. Wolne zawody.....	281
300. Działanie w szarej strefie a kontrola podatkowa.....	282
301. Stanowisko Ministra Finansów w zakresie kontroli podmiotów niezarejestrowanych.....	283
302. Status podatnika a obowiązek stosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.....	283
303. Przerwy w działalności gospodarczej a posiadanie statusu przedsiębiorcy.....	284
304. Kontrola w znaczeniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.....	285
305. Postępowanie podatkowe a kontrola podatkowa	287
306. Kontrola skarbowa a kontrola podatkowa.....	288
307. Postępowanie kontrolne a kontrola podatkowa.....	290
308. Problematyka rozróżnienia procedury kontroli podatkowej i postępowania kontrolnego w orzecznictwie sądów administracyjnych.....	291
309. Czynności sprawdzające a kontrola podatkowa.....	294
310. Czynności sprawdzające i ich charakter w orzecznictwie sądów administracyjnych.....	296
311. Organy właściwe w zakresie kontroli podatkowej przedsiębiorców	297
312. Różnice w zakresie kontroli wynikające ze specyfiki organów kontrolnych.....	299
B. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli.....	300
313. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli.....	300
314. Elementy zawiadomienia.....	300
315. Wszczęcie kontroli bez zawiadomienia	301
316. Przeprowadzenie kontroli na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego	302
317. Popętnienie przestępstwa skarbowego, wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenie dowodów ich popełnienia	304
318. Wszczęcie kontroli a wpis w książce kontroli	306
319. Inne przesłanki wyłączające zawiadomienie przedsiębiorcy.....	307
320. Zwolnienie z obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli na podstawie przepisów ordynacji podatkowej.....	307

321. Niezawiadomienie o kontroli ze względu na jej przedmiot i zakres oraz z uwagi na kontrolowany podmiot	308
322. Kontrola zasadności zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług.....	308
323. Kontrola wszczęta na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe	309
324. Kontrola opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych.....	311
325. Kontrola niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej.....	311
326. „Pranie brudnych pieniędzy”	311
327. Kontrola na legitymację	312
328. Kontrola doraźna.....	313
329. Rozszerzenie zakresu kontroli na inne okresy rozliczeniowe.....	313
330. Prawomocne skazanie lub popełnienie wykroczenia polegającego na utrudnianiu kontroli	314
331. Kontrolowany zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	314
332. Utrudnione doręczenie	315
333. Specyfika zawiadomiania o zamiarze wszczęcia postępowania kontrolnego.....	315
334. Nowelizacja ustawy o kontroli skarbowej w zakresie wszczęcia postępowania kontrolnego	317
335. Skutki zawiadomienia podatnika o planowanej kontroli	319
C. Wszczęcie kontroli podatkowej	320
336. Specyfika wszczęcia kontroli podatkowej wobec przedsiębiorcy	320
337. Elementy upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej wobec przedsiębiorców	321
338. Sprostowanie oczywistych omyłek w upoważnieniu do wszczęcia kontroli podatkowej.....	323
339. Oznaczenie daty rozpoczęcia i terminu zakończenia kontroli podatkowej przedsiębiorców.....	324
340. Przedsiębiorca jako osoba uprawniona do odbioru upoważnienia do wszczęcia kontroli podatkowej	324
341. Tryby wszczęcia kontroli podatkowej wobec przedsiębiorcy.....	325
342. Prawo do korekty w aspekcie wszczęcia kontroli podatkowej wobec przedsiębiorcy	327
D. Czas trwania kontroli podatkowej wobec przedsiębiorcy	327
343. Prawidłowe wyznaczenie czasu trwania kontroli podatkowej u przedsiębiorcy	327
344. Wyznaczanie limitów czasu trwania kontroli w dniach roboczych	328
345. Efektywność wyznaczania czasu trwania kontroli u przedsiębiorców	329
346. Odstępstwa od ogólnych zasad wyznaczania czasu trwania kontroli podatkowej	330
347. Przedłużenie czasu trwania kontroli podatkowej u przedsiębiorcy	331
348. Terminy na załatwienie sprawy.....	332
349. Przekroczenie limitu czasu przeprowadzenia kontroli podatkowej a ważność czynności kontrolnych	333
350. Przerwanie kontroli	334
E. Sprzeciw na czynności kontrolne	335
351. Charakter prawny sprzeciwu.....	335
352. Podmiotowy i przedmiotowy zakres sprzeciwu.....	336
353. Warunki formalne wniesienia sprzeciwu	337

354. Przywrócenie terminu na wniesienie sprzeciwu	338
355. Procedura rozpatrywania sprzeciwów przez organy kontrolne.....	340
356. Sposób liczenia terminów w procedurze rozpatrywania sprzeciwu	340
357. Praktyka postępowania organów skarbowych ze sprzeciwami niedopuszczalnymi w świetle zapisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.....	342
358. Postanowienia „o niedopuszczalności sprzeciwu”.....	343
359. Prawdliwość oceny wydania postanowienia „o niedopuszczalności sprzeciwu” w ocenie sądów	343
360. Rozstrzyganie quasi-sprzeciwu zwykłym pismem	344
361. Postanowienie o kontynuacji czynności kontrolnych, na które służy zażalenie.....	345
362. Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie sprzeciwu na podstawie art. 165a o.p.....	346
363. Stanowisko NSA w zakresie rozstrzygania spraw wpadkowych.....	347
364. Postanowienie o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowego	348
365. Rozstrzygnięcie sprzeciwu w decyzji kończącej postępowanie kontrolne	349
366. Uznanie quasi-sprzeciwu jako skargi na działania organu lub jego pracowników.....	349
367. Quasi-sprzeciw jako skarga w orzecznictwie sądów	351
368. Problem stosowania prawidłowej formy rozstrzygnięcia sprzeciwu w orzecznictwie.....	353
369. Skutki wniesienia sprzeciwu dla przedsiębiorcy.....	354
370. Sprzeciwy w statystyce organów skarbowych	356

F. Zasady prowadzenia czynności kontrolnych na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

371. Zasada odszkodowania.....	357
372. Zasada prowadzenia czynności wobec kontrolowanego.....	359
373. Zasada przeprowadzania kontroli w siedzibie kontrolowanego	361
374. Zasada niezakłócania funkcjonowania działalności kontrolowanego.....	362
375. Zasada jednej kontroli	363

G. Książka kontroli

376. Zasady ogólne prowadzenia książki kontroli.....	364
377. Obowiązki przedsiębiorcy związane z prowadzeniem książki kontroli	365
378. Korzystanie z książki kontroli przez organy skarbowe.....	367
379. Forma prowadzenia książki kontroli	369
380. Skutki naruszenia przepisów o książce kontroli w orzecznictwie sądów administracyjnych	370
381. Skutki naruszenia przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy	371

H. Skutki przekształcenia i likwidacji przedsiębiorstwa w trakcie kontroli podatkowej

382. Przekształcenie formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorcy w trakcie kontroli podatkowej.....	373
383. Następstwo prawne przedsiębiorcy.....	374
384. Odpowiedzialność przedsiębiorcy w przypadku łączenia się podmiotów gospodarczych.....	375
385. Następstwo prawne osoby zawiązanej.....	376
386. Konsekwencje dla przedsiębiorcy wstąpienia w prawa i obowiązki innej osoby prawnej.....	377

387. Obowiązki wspólników spółek cywilnych i osobowych związane z likwidacją działalności gospodarczej.....	378
388. Odpowiedzialność wspólnika spółki niemającej osobowości prawnej.....	379
I. Zakończenie kontroli podatkowej wobec przedsiębiorcy	382
389. Zakończenie kontroli podatkowej w kontekście zakończenia innych procedur kontrolnych	382
390. Zasady sporządzania protokołu kontroli	383
391. Protokół kontroli a badanie ksiąg.....	384
392. Doręczenie protokołu z kontroli a ważność czynności dowodowych przeprowadzonych wobec przedsiębiorcy	385
393. Prawo do korekty w postępowaniach kontrolnych	387
394. Zastrzeżenia do protokołu	390
Rozdział 4	
Postępowanie podatkowe.....	392
A. Zasady ogólne postępowania podatkowego	392
395. Systematyka zasad ogólnych postępowania podatkowego	392
396. Zasada legalizmu i praworządności	392
397. Źródła prawa podatkowego.....	393
398. Obowiązek organów podatkowych przestrzegania zasady pierwszeństwa prawa wspólnotowego wobec prawa krajowego i odmowy stosowania prawa krajowego niezgodnego z prawem wspólnotowym (wyroki polskich sądów administracyjnych).....	395
399. Interpretacje przepisów prawa podatkowego a prawo unijne	398
400. Kiedy podatnik może powołać się wprost na przepisy prawa Unii Europejskiej?	399
401. Stwierdzenie nieważności decyzji podatkowej sprzecznej z prawem wspólnotowym.....	401
402. Czy organy podatkowe mogą powoływać się na interpretacje Ministra Finansów?	402
403. Wykładnia przepisu prawnego a podstawa rozstrzygnięcia przez organy podatkowe.....	402
404. Zasada zaufania do organów podatkowych a zmienność rozstrzygnięć organów podatkowych w odniesieniu do tej samej sprawy podatnika	404
405. Zasada praworządności w kontekście optymalizacji podatkowej i obejścia prawa.....	405
406. Korelacja zasady zaufania z innymi przepisami ordynacji podatkowej	406
407. Przykłady naruszenia zasady zaufania w orzecznictwie sądów administracyjnych	408
408. Czy organy podatkowe mogą w postępowaniu podatkowym czynić wszystko, co nie jest przez prawo wyraźnie zakazane?.....	411
409. Poprawny sposób tworzenia formularzy oświadczeń podatkowych.....	411
410. Wybrane przykłady naruszenia przez organy podatkowe zasady zaufania do organów podatkowych	412
411. Zaufanie obywateli (podatników) do państwa a zmienność przepisów podatkowych w czasie (zasada niedziałania prawa wstecz)	413
412. Zasada udzielania informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego – uprawnienia podatnika	414
413. Ograniczenia co do stosowania przez organy podatkowe zasady udzielania informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego	416

414. Obowiązek udzielania informacji stronie w sytuacji, gdy korzysta ona z profesjonalnego pełnomocnika.....	417
415. Wprowadzenie podatnika w błąd przez pracownika organu podatkowego – konsekwencje takiego zdarzenia.....	418
416. Znaczenie zasady prawdy obiektywnej w postępowaniu podatkowym.....	419
417. Skutki prawne niezastosowania się przez organ podatkowy do zasady prawdy obiektywnej.....	421
418. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym.....	421
419. Wyjątki co do przestrzegania zasady czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym.....	422
420. Konsekwencje naruszenia zasady czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym.....	423
421. Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym a informowanie stron o treści rozstrzygnięcia, zanim zostanie ono wydane.....	424
422. Zasada dwuinstancyjności a obowiązek ponownego rozstrzygnięcia sprawy przez organ odwoławczy.....	424
423. Czy istnieją wyjątki od zasady dwuinstancyjności?.....	425
424. Jakie są skutki prawne wydania decyzji podatkowej z pogwałceniem zasady dwuinstancyjności?.....	426
425. Wyjątki od zasady trwałości decyzji ostatecznych.....	426
426. Zasada jawności postępowania i jej ograniczenia.....	427
427. Czy doręczenie pisma organu podatkowego pełnoletniemu domownikowi, który wyjawiał treść tego pisma osobom trzecim, stanowi naruszenie zasady jawności postępowania?.....	428
B. Wyłączenie pracownika organu podatkowego oraz organu podatkowego.....	429
428. Przesłanki wyłączenia pracownika organu podatkowego.....	429
429. Przesłanki wyłączenia pracownika organu podatkowego jako przedmiot rozstrzygnięć sądowych.....	430
430. Czy podlega wyłączeniu pracownik organu podatkowego, jeśli brał on udział w wydaniu decyzji, która została następnie uchylona przez organ odwoławczy, a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji?.....	432
431. Przesłanki wyłączenia naczelnika urzędu skarbowego.....	433
432. Jakie są skutki prawne wyłączenia pracownika organu podatkowego oraz wyłączenia naczelnika urzędu skarbowego?.....	434
433. Następstwa prawne prowadzenia sprawy przez pracownika organu podatkowego lub organ wyłączony od udziału w postępowaniu.....	434
C. Strona w postępowaniu podatkowym.....	435
434. Podmioty będące stronami postępowania podatkowego.....	435
435. Posiadanie własnego interesu prawnego jako niezbędny element statusu strony postępowania podatkowego.....	436
436. Które osoby trzecie mogą występować w postępowaniu podatkowym na prawach strony?.....	438
437. Kiedy małżonkowie mogą być jedną stroną postępowania podatkowego?.....	439
438. Kiedy organ podatkowy może odstąpić od żądania przedstawienia pełnomocnictwa przez małżonka strony?.....	441
439. Udział organizacji społecznej w sprawie podatnika, ale nie zamiast (w miejsce) podatnika.....	442

440. Cel statutowy organizacji społecznej a możliwość jej występowania w postępowaniu podatkowym w sprawie dotyczącej innej osoby.....	442
441. Kto może działać jako pełnomocnik strony w postępowaniu podatkowym?	443
442. Wymagana forma i treść pełnomocnictwa	443
443. Czy na każdym etapie postępowania podatkowego wystarczające jest złożenie pełnomocnictwa ogólnego do reprezentowania strony?	444
444. Obowiązek załączenia oryginału pełnomocnictwa lub poświadczonej urzędowo kopii takiego dokumentu do akt kolejnej sprawy podatkowej.....	445
445. Dochowanie szczególnej staranności przez profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu podatkowym.....	446
446. Samodzielne uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa przez adwokata, radcę prawnego i doradcę podatkowego.....	447
447. Konsekwencje złożenia pełnomocnictwa (jego odpisu) do akt danej sprawy podatkowej	448
448. Jaka jest prawidłowa forma cofnięcia pełnomocnictwa?	448
449. Od kiedy cofnięcie pełnomocnictwa wywołuje skutki prawne wobec organu podatkowego?	451
450. Skutki pominięcia pełnomocnika przez organ podatkowy	451
451. Jakie są obowiązki organu podatkowego w sytuacji, gdy strona nie może w prawidłowy sposób uczestniczyć w postępowaniu?	453
D. Terminy załatwiania spraw podatkowych	454
452. Jak długie są terminy załatwiania spraw przez organy podatkowe?.....	454
453. Jakich okresów nie należy wliczać do ustawowych terminów załatwiania spraw?.....	454
454. Czy opóźnienie wynikłe z przekazania pisma podatnika przez jeden organ drugiemu (właściwemu) organowi podatkowemu można zakwalifikować jako „opóźnienie wynikłe z przyczyn niezależnych od organu”?.....	455
455. Czy okres zawieszenia postępowania w danej sprawie przez organ podatkowy na czas rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ podatkowy lub sąd podlega wliczeniu do terminu załatwienia tej sprawy?	456
456. Skutki niezachowania terminu do załatwienia sprawy	456
457. Skarga na bezczynność lub przewlekłe postępowanie prowadzone przez organ podatkowy	458
458. Sposób liczenia terminów administracyjnych w sytuacji, gdy koniec terminu przypada w sobotę.....	458
E. Przywrócenie terminu procesowego zawitego	460
459. Kiedy można przywrócić termin procesowy?.....	460
460. Zaburzenia psychiczne podatnika jako przesłanka przywrócenia terminu procesowego – w przypadku uchybienia tego terminu	461
F. Doręczenia	463
461. Czy uczestnik postępowania musi występować do organu podatkowego o doręczanie mu pism? Za czym pośrednictwem mogą mu być doręczane pisma?	463
462. Jakie są miejsca i procedury doręczania pism osobom fizycznym?	464
463. Czy i kiedy możliwe jest doręczanie pism na adres poczty elektronicznej?.....	465
464. Czy osoba trzecia, która pośredniczy w doręczeniu pisma organu podatkowego, może odebrać awizowane pismo w placówce operatora pocztowego?	465
465. Pokwitowanie odbioru pisma i znaczenie tej czynności	466

466. Na czym polega publiczne wezwanie do odbioru pisma?	466
467. Na czym polega i kiedy ma miejsce fikcja prawna doręczenia pisma?	467
468. Skutki – w zakresie doręczeń – ustanowienia przez stronę pełnomocnika.....	468
469. Jakie następstwa dla mocodawcy (strony postępowania podatkowego) pociąga za sobą ustanowienie przez pełnomocnika substytutu?	469
470. Następstwa – w zakresie doręczeń pism organu podatkowego – czasowego przebywania strony poza miejscem zamieszkania (niestanowiącego zmiany adresu strony postępowania).....	469
471. Zaniedbania podatnika w przedmiocie aktualizacji jego danych osobowych a zasada domniemania doręczenia	470
G. Wezwanie strony lub innej osoby do dokonania czynności procesowych.....	471
472. Przesłanki wezwania.....	471
473. Wezwanie strony do złożenia wyjaśnień a jej przesłuchanie.....	472
474. Przed jakim organem podatkowym zobowiązany jest stawić się wezwany?.....	473
475. Procesowa pomoc prawna organu podatkowego z siedzibą w innym województwie a prawo strony do zapoznania się z zebrany materiał dowodowy	474
476. Skutki nieprawidłowego wezwania.....	475
477. Jakie są następstwa braku pouczenia osoby wezwanej w treści wezwania o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania?	476
478. Czy organ podatkowy może dokonać wezwania w innej formie aniżeli za pomocą pisma, a jeśli tak – to w jakich okolicznościach może to uczynić?	477
H. Wszczęcie postępowania podatkowego	478
479. W jaki sposób i z jaką datą wszczynane jest postępowanie podatkowe?.....	478
480. Jakie są skutki doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania pełnomocnikowi strony?	480
481. Czy wszczęcie postępowania z urzędu zawsze przyjmuje formę postanowienia?	483
482. Kiedy może mieć miejsce odmowa wszczęcia postępowania?.....	484
483. Kiedy – w związku z przeprowadzoną wcześniej kontrolą podatkową – organ podatkowy ma obowiązek wszczęcia postępowania podatkowego?	485
484. Przesłanki rozszerzenia zakresu żądania strony.....	487
485. Jakie są skutki wniesienia podania do niewłaściwego organu?	488
486. Jakie są obowiązki organu podatkowego w przypadku otrzymania przez niego podania dotyczącego kilku spraw podlegających załatwieniu przez różne organy podatkowe?	489
I. Metryki, protokoły i adnotacje.....	490
487. Znaczenie dla stron postępowania podatkowego sporządzenia i aktualizacji przez organ podatkowy metryki sprawy podatkowej	490
488. Czy metryka musi być prowadzona w każdej sprawie?.....	490
489. Kiedy zachodzi obowiązek sporządzenia protokołu?	491
490. Wymogi materialne i formalne dotyczące protokołu z czynności postępowania podatkowego	492
J. Dowody oraz postępowanie dowodowe.....	493
491. Co to jest dowód w sprawie podatkowej i jakie są jego cechy?	493

492. Rodzaje środków dowodowych w postępowaniu podatkowym	494
493. Co oznacza zasada równej mocy dowodowej środków dowodowych?.....	496
494. Dopuszczenie dowodu z dokumentu sporządzonego w języku obcym	497
495. Wykorzystanie materiałów zgromadzonych w trakcie innych postępowań, nieuregulowanych w przepisach ordynacji podatkowej	498
496. Przesłanki wystąpienia do instytucji finansowych z żądaniem sporządzenia i przekazania informacji.....	499
497. Na kim spoczywa ciężar dowodu w sprawie podatkowej?.....	500
498. Kiedy strona postępowania powinna współuczestniczyć w gromadzeniu materiału dowodowego?	501
499. Kiedy organ podatkowy może nie uwzględnić żądania strony co do przeprowadzenia dowodu i co strona może uczynić, jeśli się z tym nie zgadza?	503
500. Wniosek dowodowy strony dotyczący tezy dowodowej odmiennej aniżeli teza sformułowana wcześniej przez organ podatkowy.....	504
501. Żądanie strony przeprowadzenia dowodu.....	505
502. Zasada swobodnej oceny dowodów.....	506
503. Brak znaku równości pomiędzy uprawnieniem organu podatkowego do swobodnej oceny dowodów a dokonaniem przez niego dowolnej oceny.....	507
504. Kiedy księga podatkowa może być uznana za dowód w sprawie?.....	508
505. Czy każda wadliwość księgi podatkowej powoduje, że nie może ona stanowić dowodu w sprawie?.....	509
506. Czy nieracjonalność wydatków ponoszonych przez podatnika w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą może stanowić podstawę do uznania księgi podatkowej za nierzetelną?	510
507. Jakie konsekwencje dla podatnika może rodzić nierzetelna lub wadliwa księga podatkowa?	511
508. Domniemania związane z dokumentem urzędowym.....	512
509. W jaki sposób mogą być wzruszone domniemania dotyczące dokumentu urzędowego?.....	513
510. Które osoby nie mogą być świadkami, a kiedy możliwa jest odmowa złożenia zeznań?.....	514
511. Kiedy organ podatkowy powołuje biegłego?.....	515
512. Ustalenie treści czynności prawnej przez organ podatkowy.....	516
513. Kiedy organ podatkowy ma obowiązek wystąpienia do sądu o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego lub prawa w sytuacji, a kiedy może samodzielnie dokonać ustaleń w tym względzie?.....	517
514. Kiedy stronie postępowania nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego?.....	518
515. Czy w toku postępowania odwoławczego organ podatkowy może odstąpić od wezwania strony do zapoznania się z materiałem dowodowym?.....	519
K. Zawieszenie postępowania podatkowego (zawieszenie obligatoryjne i fakultatywne).....	520
516. Na czym polega zawieszenie postępowania podatkowego?.....	520
517. Kiedy organ podatkowy musi zawiesić postępowanie?.....	520
518. Czy strona postępowania może sama zażądać zawieszenia postępowania podatkowego, gdy organ podatkowy nie uczynił tego z urzędu?	521
519. Jaka kwestia może stanowić zagadnienie wstępne i co musi cechować takie zagadnienie?	522

520. Czy rozstrzygnięcie sprawy przez organ lub sąd obcego państwa może stanowić zagadnienie wstępne w postępowaniu przed polskim organem podatkowym?	523
521. Jakiego rodzaju następstwa pociąga za sobą zawieszenie postępowania?.....	524
522. Kiedy organ podatkowy podejmuje z urzędu zawieszono postępowanie?	525
L. Decyzja podatkowa i jej wykonanie	526
523. Rodzaje decyzji podatkowych.....	526
524. Jakie skutki prawne wywołuje doręczenie adresatowi pisma organu podatkowego noszącego inną nazwę niż decyzja, jeśli treść i podstawa prawna rozstrzygnięcia wskazują na to, że jest to decyzja podatkowa?	527
525. Elementy decyzji podatkowej	528
526. Jakie konsekwencje wywołuje brak określonych elementów rozstrzygnięcia organu podatkowego?	528
527. Czy brak wskazania adresatów w treści samej decyzji podatkowej, a wskazanie ich w „rozdzielniku” decyzji stanowi podstawę do uznania tej decyzji za nieważną?.....	529
528. Czy decyzja może być podpisana przez kilka osób, a jeśli nie – to jakie wywołuje to konsekwencje?	530
529. Co powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji podatkowej?.....	531
530. Od kiedy decyzja wiąże organ podatkowy i co to oznacza?	532
531. Kiedy możliwe jest uzupełnienie lub sprostowanie decyzji?.....	532
532. Czy każdy błąd w decyzji może zostać sprostowany przez organ podatkowy, który wydał tę decyzję?.....	534
533. Przesłanki nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności	535
534. Przesłanki i zasady wstrzymania wykonania decyzji ostatecznej.....	537
535. Jakie są formy zabezpieczenia zobowiązania wynikającego z decyzji podatkowej?	538
536. Jakie są praktyczne konsekwencje wstrzymania wykonania decyzji podatkowej przez organ podatkowy I instancji?.....	538
537. Związanie organu podatkowego decyzją	538
538. Przykłady związania organu podatkowego decyzją.....	540
539. Zawieszenie postępowania a pytanie prejudycjalne	542
M. Specyfika zakończenia postępowania przez organ kontroli skarbowej	543
540. Decyzje organów kontroli skarbowej.....	543
541. Specyficzne elementy decyzji organu kontroli skarbowej.....	543
542. Charakter prawny decyzji organu kontroli skarbowej	544
543. Rodzaje decyzji wydawanych przez organy kontroli skarbowej	545
544. Specyfika decyzji wydawanych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej	546
545. Wynik kontroli a decyzja podatkowa	548
546. Wynik kontroli a złożenie przez kontrolowanego korekty deklaracji.....	549
547. Sprawa zakończona wcześniej decyzją organu podatkowego	550
548. Wydanie wyniku w częściowym zakresie prowadzonego postępowania	551
549. Wydanie wyniku zamiast decyzji podatkowej	552
550. Odrębności i podobieństwa pomiędzy treścią decyzji i wynikiem kontroli	553
551. Elementy wyniku kontroli.....	554
552. Ustalenia i wnioski końcowe wyniku	555
553. Termin usunięcia nieprawidłowości.....	556

N. Odwołanie od decyzji i postępowanie odwoławcze	559
554. Obligatoryjne i inne elementy w treści odwołania.....	559
555. Czy można wnieść odwołanie drogą elektroniczną?	560
556. Kto ma uprawnienie do wniesienia odwołania?.....	560
557. Wyroki sądów administracyjnych dotyczące sposobu formułowania zarzutów w odwołaniu od decyzji podatkowej.....	562
558. Przykłady w zakresie formułowania zarzutów w odwołaniu od decyzji podatkowej	562
559. Co trzeba wiedzieć o terminie do wniesienia odwołania?	563
560. Czy lekkie niedbalstwo podatnika uniemożliwia przywrócenie przez organ podatkowy terminu do wniesienia odwołania od decyzji?	565
561. Czy organ podatkowy I instancji może zmienić swoją decyzję (po otrzymaniu odwołania)?.....	566
562. Jakie są prawa i obowiązki organu podatkowego I instancji po tym, kiedy wpłynie do niego odwołanie?.....	567
563. Czy strona postępowania może cofnąć odwołanie i jakie skutki wywołuje skorzystanie przez nią z tego uprawnienia?.....	568
564. Co strona postępowania może uczynić, jeśli organ podatkowy odmawia uwzględnienia jej wniosku o cofnięcie odwołania?.....	569
565. Na czym polega zbadanie formalnej poprawności odwołania przez organ odwoławczy i jakie są skutki ustalenia wadliwości w tym zakresie?	570
566. Jakie są dopuszczalne rodzaje rozstrzygnięć organu odwoławczego w związku z rozpoznaniem odwołania?.....	571
567. Jakie są podstawy wydania decyzji kasacyjnej przez organ odwoławczy?	572
568. Kiedy może być wydana decyzja kasacyjna (na podstawie art. 233 § 2 o.p.)?	573
569. W jaki sposób powinny być uzasadniane decyzje kasacyjne?.....	574
570. Czy wymóg dokonania oceny zgromadzonego materiału dowodowego przez organ I instancji może stanowić podstawę wydania decyzji kasacyjnej?	575
571. Jakie są ograniczenia w stosowaniu przez organ odwoławczy zakazu pogarszania sytuacji prawnej strony?.....	576
572. Czy decyzja organu podatkowego I instancji wydana w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy – mniej korzystna dla strony aniżeli decyzja pierwotna – stanowi naruszenie zakazu <i>reformationis in peius</i> ?	577
O. Postanowienie i zażalenie w postępowaniu podatkowym	577
573. Istota postanowienia.....	577
574. Treść postanowienia.....	578
575. Forma postanowienia	579
576. Zażalenie na postanowienie	580
577. Forma zażalenia	580
578. Rozpatrywanie zażaleń.....	580
579. Przykłady postanowień, na które służy zażalenie	581
P. Nadzwyczajne tryby wzruszenia ostatecznych rozstrzygnięć w sprawach podatkowych	582
580. Ogólne zasady prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych	582
581. Wznowienie postępowania podatkowego	583
582. Tryb rozpatrzenia wniosku o wznowienie postępowania	584

583. Przesłanki wznowienia postępowania.....	584
584. Wyłączenie osób uczestniczących w postępowaniu w trybie zwykłym	588
585. Tryby nadzwyczajne do postępowań zakończonych wynikiem kontroli.....	589
586. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności	590
587. Specyfika właściwości organów kontroli skarbowej w sprawach trybów nadzwyczajnych	590
588. Zakończenie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji	592
589. Przesłanki negatywne stwierdzenia nieważności decyzji	593
590. Przesłanki uchylecia lub zmiany decyzji	595
591. Decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo.....	596
592. Brak możliwości uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej.....	597
593. Zmiana decyzji ustalającej lub określającej wysokość zobowiązania podatkowego.....	597
594. Wymogi dotyczące decyzji zmieniającej decyzję ustalającą lub określającą wysokość zobowiązania podatkowego	599
595. Odmowa wszczęcia postępowania.....	600
Q. Zbieg postępowań nadzwyczajnych oraz zbieg postępowania nadzwyczajnego i sądownoadministracyjnego	600
596. Zbieg postępowań nadzwyczajnych.....	600
597. Zbieg postępowania nadzwyczajnego i sądownoadministracyjnego.....	601
R. Wygaśnięcie decyzji podatkowej w drodze decyzji a wygaśnięcie <i>ex lege</i>	602
598. Przypadki, w których organ podatkowy stwierdza wygaśnięcie decyzji w drodze decyzji	602
S. Kary porządkowe – podstawy i procedura ich wymierzania	604
599. Kara porządkowa w postępowaniu podatkowym	604
600. Podmioty, które mogą być ukarane karą porządkową	605
601. Przedmiotowa strona kary porządkowej.....	605
602. Procedury podatkowe, w których możliwe jest wymierzenie kary porządkowej.....	606
603. Procedura nałożenia kary porządkowej	607
604. Środki odwoławcze od kary porządkowej	607
605. Zbieg kary porządkowej i sankcji karnej skarbowej.....	608
T. Koszty postępowania podatkowego obciążające stronę tego postępowania.....	609
606. Koszty postępowania podatkowego.....	609
607. Zasady ponoszenia kosztów w postępowaniu podatkowym.....	609
608. Otwarty katalog kosztów postępowania.....	610
609. Zwrot kosztów.....	611
610. Rodzaje wydatków zaliczane do kosztów.....	611
611. Wynagrodzenie pełnomocnika jako koszt postępowania.....	612
612. Koszty opinii biegłego	612
613. Koszty obciążające kontrolowanego.....	613
614. Inne koszty w postępowaniu	613
615. Podstawowe zasady rozliczania kosztów.....	614
616. Koszty obciążające stronę.....	614
617. Procedura postępowania przy rozstrzygnięciu zasad rozliczenia kosztów.....	615
618. Egzekucja kosztów postępowania od strony.....	616

Rozdział 5

Postępowanie przed sądami administracyjnymi	617
A. Właściwość rzeczowa sądu	617
619. Formy działania administracji podlegające zaskarżeniu do sądu administracyjnego	617
620. Rozstrzygnięcie sporów o właściwość	618
621. Sprawy wyłączone z właściwości sądów administracyjnych	619
622. Obowiązek pouczenia przez sąd stron o ich prawach i obowiązkach	619
623. Skład sądu	620
624. Wyłączenie sędziego z mocy ustawy	621
625. Pozostałe przesłanki wyłączenia sędziego	622
B. Zdolność sądowa i procesowa	623
626. Osoby fizyczne	623
627. Osoby prawne	624
628. Państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne	624
629. Inne jednostki nieposiadające osobowości prawnej	625
630. Organizacje społeczne	626
631. Osoby posiadające pełną zdolność do czynności prawnych	626
632. Osoby posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych albo nieposiadające jej w ogóle	627
633. Czynności osób nieposiadających zdolności procesowej i czynności jednostek organizacyjnych	628
634. Kurator	628
635. Postępowanie w razie stwierdzenia braku zdolności sądowej lub procesowej	629
636. Syndyk	630
C. Strony i uczestnicy postępowania	631
637. Skarżący	631
638. Organ	632
639. Uczestnicy postępowania	632
640. Dopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze uczestnika	634
D. Pełnomocnicy w postępowaniu przed sądem	634
641. Uprawnienie do działania w postępowaniu przez pełnomocnika	634
642. Podmioty uprawnione do występowania w charakterze pełnomocnika	635
643. Doradca podatkowy	636
644. Osoby zwolnione z przymusu adwokackiego	636
645. Prawnicy zagraniczni	637
646. Pracownik	638
647. Pełnomocnik upoważniony przez podmiot świadczący pomoc prawną	639
648. Rodzaje pełnomocnictw	639
649. Prokura	639
650. Zakres pełnomocnictwa ogólnego i do prowadzenia poszczególnych spraw	640
651. Obowiązek złożenia pełnomocnictwa do akt sprawy i jego uwierzytelnienia	641
652. Warunkowe dopuszczenie pełnomocnika	642
653. Forma pełnomocnictwa	643
654. Wygaśnięcie pełnomocnictwa	643

E. Pisma w postępowaniu sądowym	644
655. Wnioski i oświadczenia	644
656. Wymogi formalne pism sądowych	645
657. Możliwość wnoszenia pism drogą elektroniczną	645
658. Obowiązek dołączenia odpisów	646
659. Składanie dokumentów do akt sprawy	647
660. Uzupełnianie braków formalnych pism	648
F. Skarga	649
661. Podmioty uprawnione do wniesienia skargi	649
662. Pojęcie interesu prawnego	649
663. Prokurator i Rzecznik Praw Obywatelskich	650
664. Rzecznik Praw Dziecka	652
665. Organizacja społeczna	652
666. Inne podmioty	653
667. Obowiązek wyczerpania toku instancji	653
668. Bezczynność organu	654
669. Przewlekłość postępowania	654
670. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa	655
671. Termin do wniesienia skargi	655
672. Wniesienie skargi osobiście przez stronę reprezentowaną w postępowaniu przed organem przez pełnomocnika	656
673. Wniesienie skargi bezpośrednio do sądu	656
674. Wniesienie skargi za pośrednictwem niewłaściwego organu	657
675. Tryb wnoszenia skargi, obowiązki organu i postępowanie po wniesieniu skargi	657
676. Odpowiedź na skargę	657
677. Uwzględnienie skargi przez organ	658
678. Związanie treścią skargi	659
679. Niewykonanie przez organ obowiązku przekazania skargi wraz z aktami sprawy	660
680. Wniesienie skargi do sądu po wszczęciu postępowania w trybach nadzwyczajnych	660
681. Wszczęcie postępowania administracyjnego w trybach nadzwyczajnych po wniesieniu skargi do sądu	661
682. Wymogi formalne skargi	662
683. Generalne przesłanki odrzucenia skargi	662
684. Brak właściwości sądu administracyjnego	663
685. Wniesienie skargi po upływie terminu do jej wniesienia	663
686. Nieuzupełnienie w wyznaczonym terminie braków formalnych skargi	664
687. Zawisłość sprawy przed sądem lub rozstrzygnięcie w innym postępowaniu	666
688. Niedopuszczalność skargi z innych przyczyn	666
689. Odrzucenie skargi z powodu braku zdolności sądowej albo zdolności procesowej	667
690. Cofnięcie skargi	667
691. Wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu	667
G. Doręczenia pism w postępowaniu sądowym	670
692. Zasady doręczania pism	670
693. Doręczenie w razie nieobecności adresata w mieszkaniu	672
694. Doręczenie zastępcze	673

695. Odmowa przyjęcia pisma przez adresata i odmowa pokwitowania odbioru pisma.....	674
696. Doręczenia pism pełnomocnikom.....	675
697. Kurator do doręczeń.....	675
H. Terminy i ich przywracanie	676
698. Bieg terminów i ich obliczanie	676
699. Wniesienie pisma za pośrednictwem poczty lub urzędu konsularnego	677
700. Nadanie pisma w firmie kurierskiej	677
701. Nadanie pisma w zagranicznym urzędzie pocztowym	678
702. Nadanie pisma do niewłaściwego sądu.....	678
703. Oddanie pisma listonoszowi	679
704. Nadanie pisma w innej placówce zagranicznej.....	679
705. Możliwość wniesienia pisma drogą elektroniczną.....	679
706. Wnoszenie pism przez żołnierzy lub członków załogi polskiego statku morskiego albo przez osoby pozbawione wolności.....	679
707. Przywrócenie terminu	680
708. Orzecznictwo sądów w sprawach przywrócenia terminu	682
709. Przedłużenie terminu sądowego.....	684
I. Posiedzenia sądowe.....	684
710. Jawność posiedzeń sądowych	684
711. Przebieg rozprawy.....	686
712. Odroczenie rozprawy	687
713. Protokół rozprawy.....	688
714. Utrwalanie przebiegu rozprawy przez sąd za pomocą aparatury dźwiękowej	689
715. Utrwalanie przebiegu rozprawy przez jej uczestników	689
716. Sprostowanie lub uzupełnienie protokołu.....	690
717. Załączniki do protokołu rozprawy	690
718. Zastrzeżenia do protokołu rozprawy.....	691
719. Postępowanie dowodowe.....	692
720. Fakty powszechnie znane.....	693
721. Fakty znane sądowi z urzędu	693
722. Rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym z urzędu	694
723. Rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym na wniosek.....	695
724. Sprawy wskazane w art. 55 § 2 p.p.s.a.....	695
725. Postępowanie w trybie uproszczonym.....	696
J. Zawieszenie postępowania sądowego	696
726. Zawieszenie postępowania z mocy prawa	696
727. Obligatoryjne zawieszenie postępowania	697
728. Fakultatywne przesłanki zawieszenia postępowania	699
729. Skutki zawieszenia postępowania	699
730. Podjęcie zawieszzonego postępowania.....	700
731. Orzeczenia w sprawie zawieszenia postępowania	701
K. Orzeczenia sądów administracyjnych.....	701
732. Wyroki sądów administracyjnych	701
733. Orzekanie w granicach sprawy administracyjnej.....	702

734. Brak związania sądu zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną	703
735. Zakaz pogarszania sytuacji prawnej skarżącego.....	704
736. Zakaz <i>reformationis in peius</i> w sprawach indywidualnych interpretacji podatkowych	704
737. Uchylenie interpretacji.....	706
738. Zakres orzekania	707
739. Wydanie wyroku	709
740. Ogłoszenie wyroku.....	709
741. Pisemne uzasadnienie wyroku	710
742. Uchylenie zaskarżonego aktu w całości lub w części.....	713
743. Naruszenie prawa materialnego jako podstawa do uwzględnienia skargi.....	713
744. Naruszenie prawa dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego.....	714
745. Inne naruszenia przepisów postępowania	715
746. Stwierdzenie nieważności decyzji lub postanowienia w całości lub w części.....	716
747. Stwierdzenie wydania decyzji lub postanowienia z naruszeniem prawa.....	716
748. Inne rozstrzygnięcia wydawane przez sąd	717
749. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania	719
750. Wpływ oceny prawnej zawartej w wyroku na stosowanie prawa unijnego.....	719
751. Wymierzenie organowi grzywny w przypadku beczynności lub przewlekłości postępowania.....	720
752. Wystąpienie sygnalizacyjne	721
753. Sprostowanie wyroku.....	721
754. Uzupełnienie wyroku	722
755. Wykładnia wyroku	723
756. Postanowienia	723
757. Umorzenie postępowania.....	724
758. Uzasadnianie i doręczanie postanowień.....	726
759. Związanie sądu postanowieniem.....	726
760. Prawomocność orzeczeń	727
L. Środki odwoławcze od orzeczeń sądu	729
761. Przedmiot skargi kasacyjnej.....	729
762. Podmioty legitymowane do wniesienia skargi kasacyjnej.....	731
763. Podstawy skargi kasacyjnej.....	732
764. Naruszenie prawa materialnego jako podstawa kasacji	732
765. Naruszenie przepisów postępowania jako podstawa kasacji	734
766. Przymus adwokacki	735
767. Wymogi formalne skargi kasacyjnej.....	736
768. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej.....	737
769. Odrzucenie skargi kasacyjnej.....	739
770. Odpowiedź na skargę kasacyjną	740
771. Postępowanie przed NSA	741
772. Związanie sądu granicami skargi kasacyjnej	742
773. Nieważność postępowania	743
774. Orzeczenia wydawane w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej.....	744
775. Związanie wykładnią prawa zawartą w wyroku NSA	745
776. Przedmiot zażalenia	747

777. Termin do wniesienia zażalenia i wymogi formalne zażalenia.....	748
778. Postępowanie w sprawie zażalenia	749
779. Zażalenia na zarządzenia przewodniczącego.....	750
780. Uchwały NSA.....	751
781. Uchwały konkretne	751
782. Uchwały abstrakcyjne.....	752
783. Procedura wydawania uchwał.....	753
784. Moc wiążąca uchwał.....	754
M. Koszty postępowania.....	755
785. Zasady ponoszenia kosztów przez strony postępowania	755
786. Koszty sądowe	757
787. Wpis stały i wpis stosunkowy.....	758
788. Uiszczenie wpisu.....	759
789. Zwrot wpisu	762
790. Zaliczka na wydatki	762
791. Zwolnienie z kosztów sądowych z mocy prawa.....	762
792. Prawo pomocy.....	763
N. Wznowienie postępowania oraz stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	764
793. Wznowienie postępowania.....	764
794. Nieważność jako przesłanka wznowienia postępowania.....	764
795. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i organu międzynarodowego jako przesłanka wznowienia postępowania	765
796. Właściwe przyczyny wznowienia (restrykcyjne).....	766
797. Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania.....	767
798. Odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu przed sądem I instancji.....	768
799. Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania	768
800. Wymogi formalne skargi o wznowienie postępowania.....	769
801. Wstępne badanie skargi o wznowienie postępowania	769
802. Rozprawa w sprawie wniosku o wznowienie postępowania	770
803. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	771
804. Przedmiot skargi.....	772
805. Prawo Prokuratora Generalnego i Rzecznika Praw Obywatelskich do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	773
806. Podstawy skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	774
807. Wymogi formalne skargi.....	774
808. Postępowanie w sprawie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.....	775
809. Postępowanie przed NSA.....	776
810. Rozpoznanie skargi przez NSA.....	777
LITERATURA	779
O AUTORACH	783

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Źródła prawa

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.p.w. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 788)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 z późn. zm.)
- o.p. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270)
- pr. ad. – ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.)
- pr. bank. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 z późn. zm.)

- pr. tel. – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.)
- p.u.n. – ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1112 z późn. zm.)
- p.u.s.p. – ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 427)
- reg. WSA – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 września 2003 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 169, poz. 1646)
- u.d.i.p. – ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.)
- u.d.p. – ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213 z późn. zm.)
- u.f.p. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)
- u.j.p. – ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 224 z późn. zm.)
- u.k.s. – ustawa z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214 z późn. zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- u.p.d.o.p. – ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 z późn. zm.)
- u.p.e.a. – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012, poz. 1015 z późn. zm.)
- u.p.o.l. – ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.)
- u.p.s.d. – ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768 z późn. zm.)
- u.p.t.u. – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- u.r. – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330)
- u.r.p. – ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 z późn. zm.)
- u.s.c. – ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505 z późn. zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.)
- u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 594)

- u.s.p. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.)
- ustawa o KRS – ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 z późn. zm.)
- u.s.w. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.)

2. Organy i instytucje

- ABW – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- CBA – Centralne Biuro Antykorupcyjne
- CBŚ – Centralne Biuro Śledcze
- GIKS – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej
- IC – izba celna
- IS – izba skarbowa
- KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
- NIK – Najwyższa Izba Kontroli
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- SA – Sąd Apelacyjny
- SKO – Samorządowe Kolegium Odwoławcze
- SN – Sąd Najwyższy
- TK – Trybunał Konstytucyjny
- TS – Trybunał Stanu
- TSUE – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
- UKS – urząd kontroli skarbowej
- US – urząd skarbowy
- WSA – wojewódzki sąd administracyjny

3. Dzienniki urzędowe

- Dz. U. – Dziennik Ustaw
- Dz. Urz. MF – Dziennik Urzędowy Ministerstwa Finansów
- M.P. – Monitor Polski

4. Czasopisma i zbiory orzecznictwa

- Biul. Skarb. – Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów
- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, dostępna pod adresem: <http://www.orzeczenia.nsa.gov.pl>
- FK – Finanse Komunalne

Wykaz skrótów

GSP-Prz. Orz.	– Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa
M. Pod.	– Monitor Podatkowy
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
ONSA WSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNAPiUS	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSPika	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OwSS	– Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
PiP	– Państwo i Prawo
POP	– Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
PP	– Prawo i Podatki
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
PPP	– Przegląd Prawa Publicznego
Pr. Bank.	– Prawo Bankowe
Pr. i Pod.	– Prawo i Podatki
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prz. Pod.	– Przegląd Podatkowy
PS	– Przegląd Sądowy
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
S.M. Pod.	– Serwis Monitora Podatkowego
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

5. Inne

CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
-------	--

Rozdział 1

CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCE

A. Podejmowanie czynności sprawdzających przez organy I instancji

1. Jaki charakter i cel mają czynności sprawdzające?

Czynności sprawdzające stanowią swoistą formę sprawowania przez podmioty administracji podatkowej nadzoru w zakresie wywiązywania się przez podatników z ich obowiązków związanych z samoobliczeniem, zadeklarowaniem i odprowadzeniem podatku na rachunek organu podatkowego oraz są metodą weryfikacji przez wyżej wymienione podmioty wykonania przez płatników i inkasentów ciężących na nich obowiązków. Czynności sprawdzające mogą jednak polegać również na weryfikacji terminowości oraz poprawności zeznań i informacji dotyczących zobowiązań podatkowych powstałych nie z mocy prawa, ale na podstawie decyzji wymiarowej organu podatkowego, co jest przedmiotem odrębnego, zamieszczonego poniżej wyjaśnienia.

Okoliczność, że przepisy dotyczące czynności sprawdzających zawarte są w osobnym dziale V ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) jest widowym potwierdzeniem faktu, że czynności te stanowią samodzielną procedurę podatkową, odrębną w stosunku do postępowania podatkowego oraz kontroli podatkowej. Czynności te w dużej mierze mają charakter techniczno-kontrolny. Polegają przecież głównie na sprawdzeniu formalnej poprawności deklaracji, zeznań, wykazów, informacji podatkowych oraz wyjaśnieniu ewentualnych błędów rachunkowych, pomyłek pisarskich i innych tego rodzaju braków tych dokumentów, a nie – na weryfikacji mającej na celu wykrycie ich wadliwości natury merytorycznej. Niemniej jednak ustalenia poczynione przez organ podatkowy w trakcie tych czynności mogą w efekcie spowodować wszczęcie przez niego kontroli podatkowej albo postępowania podatkowego i rozstrzygnięcie sprawy w formie decyzji podatkowej. W tym sensie czynności sprawdzające często mają charakter wstępny (przygotowawczy), poprzedzający rozpoczęcie kolejnych procedur podatkowych. O wzajemnych relacjach i powiązaniach między tymi procedurami mowa jest poniżej – w odrębnym wyjaśnieniu.

Należy jednak dodać, że do czynności sprawdzających mają odpowiednie zastosowanie niektóre przepisy działu IV o.p., zawierające regulacje dotyczące postępowania podatkowego. Chodzi mianowicie o: art. 143 o.p. (dotyczący upoważnienia pracownika organu podatkowego do załatwiania spraw w imieniu tego organu) oraz przepisy rozdziałów 1–3 (dotyczące odpowiednio: zasad ogólnych, wyłączenia pracownika organu podatkowego/samego organu, strony); rozdziału 5 (doręczenia); rozdziału 6 (wezwa-

nia); rozdziału 9 (metryki, protokoły i adnotacje) z wyłączeniem art. 171a (dotyczącego metryki sprawy); rozdziału 10 (udostępnianie akt); rozdziału 14 (postanowienia); rozdziału 16 (zażalenia); rozdziału 23 (koszty postępowania).

Zgodnie z art. 272 o.p. (w zw. z art. 3 pkt 3 o.p.) czynności sprawdzające mają na celu:

- sprawdzenie terminowości składania deklaracji oraz wpłacania zadeklarowanych podatków (w szczególności zaliczek na podatek, rat podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych), w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;
- stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji;
- ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Co do zasady, powyższe czynności sprawdzające podejmują zawsze organy podatkowe I instancji. Jednakże przeprowadzeniem czynności sprawdzających dotyczących dokumentowania przez podatników wywozu towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów oraz weryfikacji potwierdzeń numerów identyfikacyjnych kontrahentów zagranicznych w związku wykonaniem transakcji wewnątrzwspólnotowych na terytorium innego państwa członkowskiego UE aniżeli Polska – zajmują się organy podatkowe upoważnione przez Ministra Finansów (biura wymiany informacji o VAT) oraz naczelnicy urzędów skarbowych (art. 272 w zw. z art. 272a o.p.).

W wyroku z dnia 31 marca 2009 r., III SA/Wa 2001/08, LEX nr 531453, WSA w Warszawie orzekł, że: „Cel czynności sprawdzających określony został w art. 272 Ordynacji podatkowej. Generalnie rzecz ujmując, czynności te służą korekcie formalnych (np. rachunkowych), a nie merytorycznych (np. związanych ze zwolnieniami podatkowymi) wad deklaracji. Eliminacja tych ostatnich wymaga przeprowadzenia stosownego postępowania podatkowego. Dlatego też wadliwość informacji PIT-11 stwierdzona została dopiero w toku postępowania podatkowego wszczętego wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty, w którym Skarżący powołał się na przysługujące mu zwolnienie podatkowe. Przepisy o czynnościach sprawdzających nie określają przy tym terminów przeprowadzenia tych czynności”.

2. Fakultatywny charakter czynności sprawdzających

W uzasadnieniu wyroku WSA w Poznaniu z dnia 25 lipca 2008 r., I SA/Po 500/08, LEX nr 521288, mowa jest o tym, że: „Zgodnie z poglądem reprezentowanym w doktrynie czynności sprawdzające są elementem postępowania podatkowego i oznaczają czynności kontrolne organu podatkowego. Pod względem formalnym nie utożsamia się ich z kontrolą podatkową ani kontrolą skarbową. Porównywane są także do kontroli wstępnej, której istota polega na weryfikowaniu oraz konfrontowaniu informacji pochodzących z różnych źródeł. Dotyczą jedynie trzech okoliczności: terminowości, formalnej poprawności dokumentów oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Pozwalają

jednocześnie ograniczyć ryzyko związane z samoobliczeniem wysokości zobowiązań podatkowych przez płatników. Dają bowiem możliwość skorygowania deklaracji podatkowej i zapobieżeniu stosowaniu sankcji karnych skarbowych (...).

Uprawnienia przyznane organom podatkowym zgodnie z art. 274a O.p. mają charakter fakultatywny. Na podstawie tego przepisu umożliwiono im, w ramach najmniej sformalizowanego postępowania, na wstępne dokonywanie oceny zagadnień o charakterze materialnym. Taka ocena, przeprowadzona w uproszczony sposób, może doprowadzić do wyjaśnienia wątpliwości i potwierdzenia poprawności deklaracji lub stwierdzenia, że wątpliwości były zasadne. Jeśli z negatywną oceną zgodzi się podmiot składający deklarację i ją uzupełni (skoryguje), wówczas zbędne będzie wszczęcie postępowania podatkowego. W przeciwnym wypadku, gdy podmiot nie podzieli stanowiska organu podatkowego, a wątpliwości co do poprawności deklaracji w takim zakresie – w jakim rzutuje to na wysokość zobowiązania podatkowego – nie zostaną rozwiązane, powinno zostać wszczęte postępowanie podatkowe (...).”

3. Na czym polegają ograniczenia odnoszące się do zakresu czynności sprawdzających?

Czynności sprawdzające mają ograniczony zakres przedmiotowy, co zdeterminowane jest treścią przepisów ordynacji podatkowej. Chodzi przy tym nie tylko o przepisy tej ustawy, które mogą być stosowane wprost w stosunku do czynności sprawdzających (art. 272–278 o.p.), lecz także o przepisy dotyczące postępowania podatkowego, które w odniesieniu do tych czynności stosuje się odpowiednio. Zastosowanie mają tutaj tylko te przepisy ordynacji, które są enumeratywnie wymienione w art. 280 o.p.

Ograniczenia co do zakresu czynności sprawdzających przejawiają się w tym, że tego rodzaju czynności zasadniczo mogą dotyczyć badania takich dokumentów, jak deklaracje, zeznania, wykazy oraz informacje, do których składania obowiązani są podatnicy, płatnicy i inkasenci. Kontrolujący – w toku czynności sprawdzających – mogą też żądać okazania innej dokumentacji, przykładowo: faktur, umów związanych z działalnością gospodarczą kontrolowanego, dowodów zapłaty. Co do zasady w swoich działaniach kontrolujący nie mogą jednak wykraczać poza powyższy zakres czynności faktycznych i nie są upoważnieni do przeprowadzenia oraz badania innych dowodów, takich jak zeznania świadków, zeznania stron, opinie biegłych, materiały zgromadzone w trakcie innych postępowań, to jest postępowania karnego, postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe.

Organ podatkowy w toku czynności sprawdzających nie może żądać od kontrahenta handlowego kontrolowanego podatnika (oraz od pracowników tego kontrahenta) złożenia wyjaśnień innych niż dotyczących transakcji przeprowadzonych z tym podatnikiem. W szczególności nie może przesłuchiwać kontrahenta podatnika co do podobnych transakcji sfinalizowanych przezeń z innymi partnerami handlowymi niż kontrolowany podatnik. Zgodnie z art. 274c § 1 o.p., organ podatkowy musi ograniczyć swoje żądanie do tego, aby kontrahent podatnika przedstawił

Publikacja stanowi kompendium wiedzy o procedurach podatkowych, poczynając od czynności sprawdzających, poprzez kontrolę podatkową, postępowanie podatkowe, aż po postępowanie przed sądami administracyjnymi. Zawiera tezy z prawie 600 orzeczeń sądów administracyjnych rozstrzygających spory podatników z organami w sprawach podatkowych. Opracowanie obejmuje także pisemne interpretacje przepisów Ordynacji podatkowej wydawane przez Ministerstwo Finansów.

Autorzy wyjaśniają m.in. następujące zagadnienia:

- uprawnienia organów w trakcie „kontroli krzyżowej”,
- prawa i obowiązki przysługujące stronom w kontroli podatkowej,
- odwołanie od decyzji i postępowanie odwoławcze,
- sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania czynności kontrolnych,
- doręczenia pism w postępowaniu podatkowym i sądowym,
- terminy i ich przywracanie,
- skuteczność skarg na decyzje podatkowe,
- środki odwoławcze od orzeczeń sądu.

Książka opiera się na bogatej praktyce i doświadczeniu autorów (sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, doradcy podatkowego i pracownika Urzędu Kontroli Skarbowej), którzy na co dzień zajmują się doradzaniem w sprawach z zakresu procedur podatkowych podatnikom, pracownikom organów skarbowych, czy też rozstrzygnięciem sporów sądowych pomiędzy kontrolowanymi a organami skarbowymi.

Publikacja przeznaczona jest dla doradców podatkowych, pracowników administracji skarbowej, radców prawnych, adwokatów oraz aplikantów. Zainteresuje również księgowych, dyrektorów finansowych, przedsiębiorców i studentów prawa oraz pracowników naukowych zajmujących się problematyką kontroli podatkowej, postępowania podatkowego i postępowania przed sądami administracyjnymi w sprawach podatkowych.

PUBLIKACJA REKOMENDOWANA PRZEZ

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

Cena 179 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

ISBN 978-83-264-4368-8

